Svar på skriftligt spörsmålom att begränsa vitsvanshjortstammen för att minska de skador som vitsvanshjortarna orsakar

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 246/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Esko Kiviranta/c:

> *Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att begränsa det kraftigt ökade beståndet av vitsvanshjortar så att skadorna som tillfogas jord- och trädgårdsnäringarna och trafikriskerna ska sjunka och fås under kontroll?*

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Diskussionen om det ökade beståndet av vitsvanshjortar och det ökade antalet skador har under den senaste tiden varit livlig. Jord- och skogsministeriet är medvetet om att vitsvanshjortstammen och de olyckor som den orsakar har ökat och det har vidtagits ett flertal åtgärder för att dämpa stammens tillväxt.

För att främja jakten på vitsvanshjort har det gjorts ett flertal lagändringar under de senaste åren. Under den senaste jaktsäsongen trädde en reform i kraft som tillåter jakt på arten fram till mitten av februari. Redan tidigare 2017 blev passjakt av arten möjlig från och med början av september. Avsikten var att intensifiera passjakten till exempel i områdena nära livligt trafikerade vägar. Under den här jaktsäsongen är det också möjligt att jaga vitsvanshjort med drivande hund vars mankhöjd är högst 39 centimeter. En förhöjd mankhöjd gör det möjligt att använda flera slags hundraser särskilt vid jakt av mindre älgdjur och gör jakten av dessa mångsidigare.

Antalet jagade vitsvanshjortar har ökat märkbart. Under den senaste jaktsäsongen fälldes 53 000 vitsvanshjortar vilket är 12 000 fler än under den föregående säsongen. Detta har gjort att stammen växt långsammare. För den här säsongen ansöktes det om betydligt fler jaktlicenser än i fjol. Ökningen jämfört med året innan på de viktigaste vitsvanshjortområdena enligt område: Södra Tavastland +36 %, Norra Tavastland +28 %, Satakunta +36 %, Egentliga Finland +34 % och Nyland +19 %.

Naturresursinstitutet har uppskattat att bytesmängden som krävs för att ta udden av stamökningen under den pågående jaktsäsongen på hela landets nivå är cirka 63 000 djur. I höstens och vinterns jakter används 58 094 jaktlicenser för vitsvanshjort. När det är tillåtet att med en jaktlicens fälla ett vuxet djur eller två kalvar är det möjligt att med den här bytesmängden fälla över 75 000 vitsvanshjortar. Preliminära resultat visar att vitsvanshjortarnas bytesmängder har stigit betydligt under den pågående jaktsäsongen jämfört med senaste år. Enbart under september var

bytesmängden i samband med passjakt 5 000 hjortar vilket är ca 40 procent mer än vid motsvarande tidpunkt i fjol.

I syfte att följa upp bytesmängden redan under jaktsäsongen har jord- och skogsbruksministeriet bjudit in en halvofficiell grupp som har som uppgift att följa med läget och hålla viktiga aktörer uppdaterade. Till gruppen har företrädare för Finlands Viltcentral, Finlands Jaktförbund och Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK har inbjudits. Syftet är att i första hand följa med utvecklingen av bytesmängden av vitsvanshjort och diskutera stamförvaltningen och dess utveckling. Gruppen sammanträder följande gång för att analysera hur jaktmålen har uppnåtts i november när naturresursinstitutets mellanbedömning av ändringarna i älgstammen finns tillgängliga.

Jägarna och jaktsällskapen avgör själva hur många jaktlicenser det ansöks om och hur många som används. Jord- och skogsbruksministeriet har emellertid arbetat för en ökad jakt till exempel genom att finansiera projekt för planeringen av beskattningen av älgdjur på lokalnivå. I detta syfte har Finlands viltcentral också anställt nio nya planerare för en period på tre år i älghushållningsområdena i syfte att uttryckligen stöda älgdjursplaneringen. Viltförvaltningen har också identifierat behov av att utveckla sällskapens verksamhet. Syftet med projektet välmående av vilt är att underlätta nyttjandet av kött av vitsvanshjort. I projektet utvecklas bland annat hanteringen och försäljningen av kött samt mottagandet av jaktgäster. så kan man också främja tillträdet till jakten som hobby.

Dessutom beviljar jord- och skogsbruksministeriet Finlands Viltcentral årligen cirka 300 000 euro för anskaffning av material som ska hindra att älgdjur orsakar skogs- och jordbruksskador och för utveckling och provanvändning av skyddsmetoder som ska förebygga skador.

Förutom de ovan beskrivna åtgärderna har jord-och skogsbruksministeriet i omfattande grad övervägt olika metoder för att främja jakten på vitsvanshjort. Användningen av artificiella ljuskällor är emellertid förbjuden enligt Bern-konventionen (artikel 8) när det gäller älgdjur. Jakt med artificiella ljuskällor är också en förbjuden jaktmetod enligt jaktlagen som är tillåten endast vid jakt av skadliga djur. När det gäller vildsvin har användningen av ljuskällor upplevts som godtagbart för att bekämpa den afrikanska svinpesten och mårddjuren på EU:s område på basis av att det är fråga om vilt av främmande ursprung.

I stället för lagstiftningsändringar om jaktlicenser har strävan varit att öka jakten genom att öka antalet licenser och genom att via licensvillkor styra fångstbyten mot att bli mer hondominerade. en befrielse av vitsvanshjorten från jaktlicenser skulle lösa upp sällskapsfältet och försvaga organiseringen av jakten. I fråga om rådjuren till exempel har en befrielse av jakten från jaktlicenser lett till en ökning av rådjursstammen. Slopande av systemet med jaktlicens innebär också att det inte längre är möjligt att ersätta skador som hjortarna orsakar lantbruket.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 246/2019 rd

Jord- och skogsbruksministeriet följer intensivt med hur den pågående jaktsäsongen lyckas och utvärderar behovet av ytterligare åtgärder baserat på resultaten. Antalet beviljade jaktlicenser ger förutsättningar att stoppa tillväxten av vitsvanshjortstammen och i framtiden ha en nedåtgående trend vilket också är viltförvaltningens mål.

Helsingfors 7.11.2019

Jord- och skogsbruksminister Jari Leppä